

**Juli
2013
Heinäkuu**

Aktuellt

Dragkamp mellan byarna och gamla traktorer. Lördagen 20.7 mellan 10 och 12 ordnas det dragkamp på Bengtsby sportplan mellan lag som byarna ställer upp. Pris utlovas. Byarna på Emsalö norrifrån är: Emsalö by, Orrby, Bengtsby och Varlax. Nu gäller det att hitta lämpliga lag. Gamla traktorer visas upp lördagen 13.7. Tidpunkt för dessa evenemang är när sommartorget är på gång kl 10-12.

Petanque-turné. Torsdagar i juli kl. 18. Tävling mellan team, pris utlovas. Kontakt Hasse Öhberg 0500-469 697.

Annat aktuellt. Skärgårdsprogrammet för Östra Nyland håller fortfarande på att utarbetas av Posintra. Ett skärgårdsseminarium hölls 10 april detta år på Seikkailulaako med många deltagare från Emsalö, Pellinge, Vessö mm. Också Borgå stad och ELY-centralen i Nyland var representerade. Det som främst efterfrågades var mera bygggrätt och mindre byråkrati för skärgården.

Nylands landskapsförbunds "Bort med byarna-program" gäller tyvärr och betyder att Emsalö och Emsalös byar inte räknas som utvecklingsbara och kan ge tråkiga resultat i nya generalplaner. Vessö och Emsalö är ändå aktiva och bygger bl.a. fibernät för supersnabbt bredband. Vessö har redan flera hushåll uppkopplade och när Emsalö får fibernätet färdigt har vi i september uppkopplade hushåll.

Vattentrycket har hela vintern hållits på en hög nivå då Borgå vatten gjort förbättringar i sitt nät. Trycket är så högt att tryckreglerare rekommenderas. Vattenandelslagets nya styrelse har verkat i ett år och fakturering mm. sköts nu av OP-Isännöintikeskus i Borgå. Den extra revisionen som beslöts på förra årets andelsstämma har inte utförts då den av mötet valda revisorn vägrade att slutföra den.

Emsalökartan. Glöm inte att den fina kartan med gamla ortsnamn finns att köpa i Emsalö Närböj för 25 €.

GAMLA BRANDTORNET

Det gamla brandtornet rustas upp till museum till minne av Emsalö FBK med hjälp av skärgårdspengar. Egen elanslutning ordnas med jordkabel. Vägen till tornet går en liten omväg från Emsalövägen 725.

Lite historik. Emsalö FBK grundades 1911. Kring 1930, efter nära två decenniers verksamhet, hade man genom medlemsavgifter, penninginsamlingar och fester lyckats skrapa ihop tillräckligt med pengar för att kunna köpa en modern motorspruta. Den levererades till kåren i augusti 1930 och stationerades i Bengtsby.

Det stod snart klart att sprutan med alla tillbehör, framför allt 700 meter slang, måste få en stadigvarande plats och inte i längden kunde inhysas där någon i byn råkade ha ett ledigt utrymme. Därför beslöt man bygga ett ordentligt sprutluder med tillhörande slangtorkningstorn på en central plats. En byggnadskommitté under ledning av kårens ordförande Erik Stjernberg (Lisu-Erik) lät Johan Henriksson (Storstu-Janne) göra upp ritningar, och kostnadsförslag inbegärdes på byggnads- och målningsarbetet.

Till uppdraget utsågs den ofta anlitade timmermannen Oskar Ådahl från Varlax, biträdd av Emil Grefberg från Bengtsby. Arbetet utfördes under sommaren 1931, och den 17 januari 1932 kunde redskapshusbyggnadskommittén - som den benämns i protokollet - officiellt avsluta sitt arbete. Bygget hade kostat 14.086 mk och 95 p, av vilket arbetskostnaderna utgjorde 3.675 mk. För att finansiera bygget räckte inte brandkårens egna pengar, utan man hade varit tvungen att uppta ett lån på 8.000 mark av Emsalö bygdevägs kassa.

Den byggnad som under alla år gått under namnet "brandtornet" är alltså egentligen ett redskapslidersprutluder med tillhörande slangtorkningstorn. Men eftersom det överallt finns lider av alla slag, medan detta har sin speciella utformning känns benämningen naturlig och självklar. Tornet kom att bli ett landmärke i stil med forna tiders väderkvarnar. En sådan har för övrigt i tiden stått just på den plats där brandtornet byggdes.

Som en kuriositet kan noteras att tornet också uppmärksammades i en bokstavsdiikt, författad av Gunnar Lindblad om olika Emsalöföreteelser, som publicerades i Borgåbladet vintern 1934. Det visade sig nämligen att tornet kommit att få en obetydlig lutning, knappt skönjbar för ögat men ett tacksamt ämne för folkhumorn. För bokstaven Å skaldade Lindblad: "Ådahl och Grefberg för tornet vi prisa, för tornet har lutning som det uti Pisa". *br*

OPTISKT FIBERNÄT TILL EMSALÖ

EmsaloNets bredbandsprojekt förverkligas. Projektet som initierats av Emsalö Byaråd och som Bebbe Nyberg och framlidna Christer Nyström sedan 2009 jobbat med blir nu verklighet. Sedan EmsaloNet blivit uppköpt av LPOnet i november 2012 har fibernätbygget snabbt kommit igång. Fibernätet är byggt så att blir möjligt för alla hus på Emsalö att ansluta sig. Under september-oktober kommer alla som gjort anslutningsavtal att bli uppkopplade. Eftersom Telefonandelslaget LPO finansierar bygget betalas anslutningen först när uppkopplingen fungerar.

Vad ger en anslutning? Först och främst är det fråga om en supersnabb fast internetförbindelse och kabelTV – ingen väder och belastningskänslig trådlös förbindelse. Den fasta internetförbindelsen möjliggör sedan en massa tjänster som inte nu är möjliga. Mängden fiber som dragits är så stor – stamlinjen har 96 fibrer - att t.ex. företag kan ordna egna servertjänster från Emsalö.

Med de internetbaserade åldringsvårdtjänster som nu planeras kommer det att bli möjligt att bo längre hemma. Man kan fjärrstudera och distansjobba lättare. Och kabelTV anslutningen är färdig för HDTV när den blir vanlig. Bevakningssystem går att ordna enkelt. Om det blir elavbrott kan man med egna batterier ha nätförbindelsen i gång till centralen i Hammars.

Stora anslutningslådor. De är stora för att de innehåller ett kabelknippe som gör att det blir lättare att reparera eventuella kabelbrott. Inne i lådan finns sedan kopplingsplattor för alla de husanslutningar som har fiberkabel till lådan. Inte är lådorna så vackra men de är effektiva och håller nätets underhållskostnader låga. I vissa fall har de placerats på olämpliga platser och måste flyttas eller bytas till mindre kopplingsboxar.

Räcker 3G/4G-mobilnätet till? Inte på landsbygden eller skärgården i alla fall! Den myckna smarttelefontrafiken belastar mer och mer de trådlösa näten. En 3G/4G-mast kan ge totalt ca 100 Mbit/s som delas mellan alla de användare som råkar befinna sig inom mastens täckningsområde. Med 100 simultana användare blir det då inte mycket hastighet kvar – ungefär som den gamla telefondatrafiken. För mera kapacitet behövs det tätt med master - kopplade med fibernät - men ingen vill investera i sådant på landsbygden.

Med det fasta fibernätet har varje hushåll i princip en egen fiber och nominell hastighet på 100 Mb/s oberoende av mängden andra användare. Behövs det kan hastigheten höjas tusenfalt beroende på den elektroniklåda man har. Med fiberanslutningen kan man sedan ordna hemma en egen basstation för trådlös trafik t.ex. WLAN.

Det är klart att enbart trådlös förbindelse inte är framtiden i glesbygden. Men EmsaloNet/LPOnet kan nu erbjuda åt alla på Emsalö fibernätanslutning med kabelTV. *bn*

POSTEN PÅ EMSALÖ

Emsalö postkontor i Gammelbacka. Itella har informerat om att närposten nu sköts av Valintatalo i Gammelbacka. Emsalös postnummer, 06950, fungerar dock ännu men postförsändelserna går till Valintatalo som har vardagar öppet till kl 21 och också öppet på söndagar. Brev mm. kan dock fortfarande lämnas in till Emsalö Närböj som också vid behov kan hämta och föra post till Gammelbacka.

AVLOPPSANSLUTNINGSTVÅNGET

Detta tvång med stränga reningskrav på avloppsvattnet har år 2004 vår riksdag bestämt för alla hus på glesbygden med rinnande vatten. Det gäller både de fast bosatta och fritidsbosättning. Senare har reningskraven lindrats men de tidi- gare strängare kraven gäller nära havet dvs. i skärgården.

Två typer av avloppsanslutningstvång; 1) glesbygd utanför ett vattentjänstverks verksamhetsområde och 2) ett fastställt verksamhetsområde för ett vattentjänstverk.

I det första fallet betyder anslutningstvånget att varje fastighet skaffar och underhåller ett eget reningsverk före år 2017. Undantag är över 70-åriga fastighetsägare. Men så fort ägaren ändrar till yngre upplagor så måste eget reningsverk skaffas. I det andra fallet måste man ansluta sig så fort det är möjligt till ett befintligt avloppsnätverk.

Att ha eget avloppsreningsverk är problematiskt – de strängare reningskraven i skärgården fordrar komplicerade och dyra fastighetsreningsverk och man kan inte lämna det oanvändbart över vintern längre tid än någon vecka. Ett annat problem är att avloppsvattenförordningen fordrar ett reningsverk för minst 5 personer vilket i många fall betyder för stora enheter med dåligt fungerande rening.

I det andra fallet ansluter man sig till ett vattentjänstverks nät som sedan ansvarar för underhåll och att avloppsvattenreningen sköts enligt gällande normer.

På Emsalö finns båda fallen. Nog är det dyrt att ansluta sig till vattentjänstverkets nät men det kan vara ännu dyrare att skaffa eget reningsverk. Om alla inom verksamhetsområdet skulle ansluta sig som borde, så skulle vattentjänstverkets avgifter klart minska. *bn*

Före en gudstjänst i Emsalö kapell. En ung herre stiger fram och hälsar på en äldre dam som utbrister ”och vem är du då?”. ”Björn Wikström heter jag” svarade herremannen. ”Oj, biskopen, hjälp mig att tända ljusen då”.

GOD FORTSÄTTNING PÅ SOMMAREN

www.emsalo.fi